

Моганок

— Ти чого оце, Максику, вирядився, ніби не наш зовсім? — чийсь знайомий голос дзвінко окликнув хлопця.

Той обернувся. Поглянув довкола, витріщивши очі. Ну хіба не вигадка — 2019 рік, а люди в українських костюмах, в сорочках вишитих, поясами підперезані. Дівчата в сукнях довгих, плахтах розцяцькованих, на шиях намисто гронами — калина червона. Етновечірка — не інакше. Поглянув праворуч-ліворуч — не знає нікого. Усі чужі.

— Агов, Максику! — почулося ще ближче.

Та що це! Темно довкола — ніч. Але не типова ніч у нічному клубі чи десь побіля Києва. Ні! Пісок під босими ногами, дівчата клечання по воді пускають, вінки пишні файно виплетені. Хлопці з вусами! Ти ба! Давно вже не бачив Максим чоловічих вус. Зараз це не модно. Хай бороди, але ж вуса...

Ще раз обернувся — видно погано, тільки ватри високі палають, і ні ліхтаря поряд, ні різнокольорових декоративних вогників над головою. І знову:

— Стрибай, стрибай і ти, — підхопили під руки два кремезних парубки, — не стрибнеш — усе життя вагатися будеш!

Завмер. Знітився. Глянув на полум'я — куди стрибати? Згорить!

Ті, безстрашні, дівчат в обійми — і гайда! Летять через високе вогнище, землі під ногами не відчувають. Перелетіли, всміхнулися, поцілувалися — і далі танцювати! Весело!

Обличчя рум'яні, красиві, дівчата з довгим волоссям у коси поплетеним, зі стрічками, квітами. Що за мара? Де взялося? Ще вчора жив собі та й жив, а тепер ось таке!

— Максику... — уже поодаль, ледь чутно.

Хто його кличе? Хто знає? Він — нікого. Усі чужі, дивні, ніби з іншого часу.

Голову вниз — Максим, як Максим, у потертих джинсах, синій футболці з незрозумілими надписами. Рукою ковзнув — і борода на місці, його рідна, за моделювання котрої тиждень тому п'ятсот гривень в барбершопі виклав. Не пожалів. Червона нитка на правому зап'ясті. Точно він.

Губу закусив — чого стояти? Пішов між чужою молоддю, роздивляючись навсібіч. Прислухався — говорять fajно, співають українською, без суржику, діалекту, не дарма ж депутати над тим законом про мову голову собі парили. Слухаєш — не наслухаєшся. Певно, якби Шевченко з могили встав, то прийшов би до затятих патріотів і заграв на своїй кобзі під чарку справжньої української самогонки.

Тільки-но подумав про випивку... Аж бачить: стіл довгий перед ним з картоплею в мундирах, огірками, часником моченим, пампушками пахучими. Йой! Навіть слини стримати не сила. У великих суліях білий каламутний напій.

Максим не знав, що то. Де в Києві бурячиху стрінеш? Від діда хіба чув у дитинстві, а так...

Ті, хто добре натанцювалися, гуртом сунули до столу поновити сили. Кожному наливали чарку: чи хлопець, чи дівка — байдуже. Коли хлопець — рукавом втерся й пампушкою закусив, а дівчата у склянці лишали та червоніли, соромлячись. Макові рогалі брали, жовтим рідким медом поливаючи.

Максим і собі підійшов.

— Бери чарку, коли козак, — мовив кругленький дядько років сорока. Смердючої бурячихи налив, у руки тицьнув. — На! Пий! Усі п'ють! Не вип'єш — не зрозумієш нічого.

Покрутив, покрутив Максим в руках чарку, скривився, перехилив — і до дна.

— Козак! — підсумував дядько. — Тепер іди, вибирай і собі пару.

Хлопець похилився, голова чогось різко закрутилася й перед очима з'явилися яскраві вогники. «Бум-бум» — почулося, ніби хтось важким молотом приклався. Нащо пив зілля зачароване? Усі п'ють, інакше...

За стіл схопився, постояв хвилину і пішов у самий натовп, у шаленому танку закрутився, а потім як почав гопака бити, що вусаті хлопці роти пороззявляли. І в джинсах. І не тяжко зовсім. Здивувався — раніше не танцював ніколи, дівчат соромився, а тут — легка атмосфера, ноги самі несли, відриваючи від землі.

— Вибирай, вибирай! — злилося в один го-мінкий вихор.

— Заснув, Максику?

Зухвалий хлопак як штурхнув у бік! Максим аж скрутився. Обернувся — товариш його Василь Дарда, з яким разом на курсах татуювання навчалися. Стояв і крізь зуби цідив тонку посмішку. Файний увесь, білесенький, аж світиться.

Максим не спитав нічого, бо давно не бачились, роки зо два, тільки:

— Кого вибирати?

— Смішний! Пару вибирай! — той йому не тверезо.

— А твоя де пара?

— Моя — он, — показав на худорляву світлу дівчину з коротким волоссям, від шиї до ніг розписану кольоровими візерунками.

Макс усміхнувся.

— Твоя робота?

— Угу! — парубок головою кивнув і ще раз сильно приклався до товаришевої спини.

— Іди, а то й лишишся тут сам-самісінький, — буркнув.

Максим образився. Насупився, поглядом по людях провів. Що вони забули? Чого від нього хочуть? Яку пару, коли Светка дома в ліжку чекає?

«Яку?» — хотів було мовити, але завмер на місці. Поблід. Геть поодаль від людей, вогню і свята стояла неймовірної краси панянка — білолиця, чорнокоса, струнка, широким червоним паском підперезана. На голові — стрічка, але намисто рідке й бідне, а спідниця чогось зовсім неошатна. Гарна, бо дівка гарна. Але до суконь інших дівок далеко братись.

Про все забув. Пішов крізь юрбу, крізь Светку, котра чекала вдома на широкому ліжку, крізь

сором і стукіт у голові. Став близесенько, аби от-от рукою дотягнутися. Ти диви! Зблизька ще краща: бліда, сумна, стомлена-загублена, погляд на допомогу кличе. Так ось, я — твоя допомога!

— Як тебе звати, квіточко? — ледь вимовив. Стояв, трусився, мов билина в полі.

Навіть голови не повернула.

— Як звати, питаю? — голосніше, щоб добре почула.

Глянула зверхньо, повернулася спиною і пішла кудись. Оті вже дівчата! Який дурень їх зрозуміє?

За нею кинувся, за руку схопив, притягнув до себе. Матінко рідна! Очі звела, а вони крижані, блакитні, холодні. Лід шматками в серце: «Умерти хочеш?» Та як відштовхне його! Поступився. І сила ніби з тіла витекла. Падав, немов безодня під ногами, ніби той пісок, що біля ставка обсипався геть, провалився Бог зна куди. І немає піску, нічого немає, одна безодня тісна-тісна, що рук розвести не вистачить, темно довкола, темно, волого та моторошно. Страшно! До низу полетів.

— Прокидайся, прокидайся! — хтось тихо. А потім усе голосніше й голосніше:

— Та прокидайся, трясця твоїй матері!

Тільки — шубовсть у воду що було духу! І спину забив, і ноги, й голова ніби відірвалася.

— Досить, Максиме! — ляпасом по обличчі. Як по-іншому, коли не чує?

Важкі, наче свинцем налиті, повіки відкрилися. Перші кілька секунд усе падало й крутилося, але врешті хлопець прийшов до тями й підвівся.

— Знову страхіття? — торкнулася прохолодною рукою Светка.